

طیف اثر ضدبacterیایی پراستیک اسید (پرسیدین)

دکتر عبدالوهاب مرادی^{*}، دکتر مهدی شاهمرادی^{**}، دکتر عزت ا... قائمی^{*}، دکتر علیجان تبرایی^{***}

مریم صادق شش پلی^{****}، مسعود بازوری^{****}، هادی کوهساری

تاریخ دریافت مقاله: ۸۷/۸/۲۶

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۷/۱۱/۶

* دانشیار گروه میکروبیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گلستان، دانشکده پزشکی

** دکترای داروسازی، شرکت بهبهان شیمی

*** استادیار گروه میکروبیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گلستان، دانشکده پزشکی

**** کارشناس میکروبیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گلستان

***** مری گروه میکروبیولوژی، دانشگاه آزاد، واحد آزادشهر

چکیده

مقدمه و هدف: پراستیک اسید (پرسیدین) ترکیبی شیمیایی از خانواده پراکسیدهای ارگانیک است که در محیط‌های آبی در اثر ترکیب استیک اسید با پراکسید هیدروژن ایجاد شده و به دلیل پتانسیل بالای اکسیداسیون خاصیت ضد میکروبی از خود نشان می‌دهد. به منظور ارزیابی کارایی ضد باکتریایی محلول پراستیک اسید، مشخص کردن طیف اثر، حداقل غلظت مهارکنندگی (MIC) و حداقل غلظت کشنده‌گی (MBC) آن مطالعه حاضر طراحی گردید.

مواد و روش کار: در این مقاله توصیفی که در سال ۱۳۸۶ در آزمایشگاه میکروبیولوژی دانشکده پزشکی گرگان انجام شد سوشهای باکتری استاندارد و محلی تهیه گردید. از پرسیدین آماده مصرف (۰/۲ درصد)، رقت‌های مختلف تهیه و دیسکهای حاوی رقتها به روش‌های استاندارد آماده شد. آزمون انتشار در آگار (کربی بوئر) در مجاورت دیسک حاوی پرسیدین صورت گرفت. قطر هاله عدم رشد در اطراف دیسکها اندازه گیری شد. نهایتاً MIC و MBC با روش میکرودایلوشن تعیین گردید.

یافته‌ها: پرسیدین بر روی تمام باکتریهای مورد مطالعه اثر مهاری نشان داد. بالاترین قطر هاله عدم رشد بر علیه استافیلوکوکهای اورئوس حساس و مقاوم به متی سیلین دیده شد و کمترین قطر هاله در برابر سوش باسیلوس لیکنی فورمیس مشاهده گردید. قطر هاله عدم رشد بر علیه باسیلهای گرم منفی حداقل بین ۴۵ تا ۳۴ میلی متر بود. MIC و MBC بر علیه اکثر باکتریهای گرم مثبت $2\mu\text{g}/\text{ml}$ و حداقل آن بر علیه مایکو باکتریوم اسمگماتیس و انتروکوکوس فکالیس به ترتیب $4\mu\text{g}/\text{ml}$ و $8\mu\text{g}/\text{ml}$ مشاهده شد. MIC گرم منفی‌ها نیز $4\mu\text{g}/\text{ml}$ برآورد گردید. در اکثر موارد میزان MIC و MBC یکسان بود.

نتیجه گیری: براساس نتایج مطالعه پرسیدین ماده بسیار موثری برای ضدغوفونی کردن و ازین بردن میکروارگانیزم‌هایی مانند استافیلوکوکوس اورئوس، انتروکوکهای مقاوم به وانکومایسین و سودوموناس آئروژنیزا می‌باشد که این امکان بهره برداری از پرسیدین را برای ضدغوفونی کردن وسایل و تجهیزات بیمارستانی مطرح می‌نماید. (مجله طبیب شرق، دوره ۱۱، شماره ۱، بهار ۱۳۸۸، ص ۳۹ تا ۴۸)

کلیدواژه‌ها: پراستیک اسید، پرسیدین، باکتریهای گرم مثبت، باکتریهای گرم منفی، MIC، MBC

مقدمه

پراستیک اسید (پرسیدین) ترکیبی از استیک اسید و پراکسید هیدروژن است.^(۱,۲) محلول پراستیک اسید (PAA) با فرمول شیمیایی $\text{C}_2\text{H}_4\text{O}_3$ در نقاط مختلف دنیا به نام‌های متفاوتی مانند پراسان و پروکسی استیک اسید نامیده می‌شود.

مطالعه حاضر به منظور ارزیابی طیف اثر ضدباکتریایی پرسیدین (تولید شده در شرکت بهان شیمی گرگان) صورت گرفت و کارایی ضدباکتریایی، Minimum Inhibition Concentration (MIC) و Minimum Bacteriocide Concentration (MBC) این ماده تعیین گردید.

روش کار

این تحقیق طی سال ۱۳۸۶ در آزمایشگاه میکروبیولوژی دانشکده پزشکی گرگان و با همکاری شرکت بهان شیمی گرگان انجام گرفت.

الف- محلول پراستیک اسید (پرسیدین): از محلولهای ۱ و ۰/۲ درصد پرسیدین تولیدی شرکت بهان شیمی (گرگان- ایران) استفاده شد. پرسیدین با کمک آب مقطر استریل به صورت سریال تا رقت ۱/۲۰۴۸ (1 PPM) رقیق گردید، ولی به علت قدرت اثر بالا و قطره‌های عدم رشد وسیع در ادامه مطالعه تنها از محلول ۰/۲ درصد پرسیدین استفاده شد.

ب- باکتری‌های مورد بررسی: ۴۰ سویه از باکتری‌های گرم مثبت و گرم منفی استاندارد (مرکز تحقیقات علمی و صنعتی ایران PTCC) و بومی جدا شده از بیماران در شهر گرگان مورد آزمایش قرار گرفت. از هر باکتری کشت تازه تهیه و در زمان آزمایش سوسپانسیون با کدورت معادل ۵٪ مک فارلند (1.5×10^8 cfu/ml) از آنها آماده شد.

پ- تهیه دیسک حاوی پرسیدین: دیسک‌های بلانک استریل (شرکت پادتن طب) در لوله‌های حاوی رقت‌های مختلف پرسیدین به مدت ۵ دقیقه قرار داده شد. پس از این مدت دیسکها از محلول خارج و به مدت ۲۴ ساعت در پلیت‌های استریل در انکوباتور ۳۷ درجه قرار داده شد تا آب اضافی دیسک‌ها تبخیر گردد.

ت- روش دیسک دیفیوژن: برای این منظور از روش کربی بائر به شرح زیر استفاده گردید:

پراستیک اسید برای اولین بار در سال توسط سازمان حفاظت محیط زیست آمریکا به عنوان یک ماده ضدمیکروبی جهت مصارف متعدد از جمله استریل کردن تجهیزات پزشکی مورد تائید قرار گرفت.^(۳) این ماده قادر به تحریب انواع ماکرومولکولها شامل کربوهیدراتها، اسیدهای نوکلئیک، لیپیدها و اسیدهای آمینه بوده و با لیزولوژی باعث مرگ میکرووارگانیزم می‌شود.^(۴) پرسیدین از طریق اکسیداسیون غشای خارجی سولولهای رویشی باکتری، اندوسپور، مخمرها و هاگ قارچ‌ها باعث مرگ عوامل فوق شده، محیط را ضدغ Fonی می‌کند. توانایی از بین بردن باکتری‌ها، قارچ‌ها، نماتودها و غیر فعال کنندگی ویروسها و همچنین جلوگیری از رشد خزه‌ها و جلبکها توسط این ماده نشان داده شده است.^(۱)

از پروکسی استیک اسید جهت ضدغ Fonی کردن تجهیزات صنایع لبني، تجهیزات حمل شیر، تجهیزات کشاورزی و به طور کلی تمام تجهیزاتی که به نوعی با مواد غذائي در ارتباط هستند استفاده می‌شود.^(۲) همچنین از این ماده برای ضدغ Fonی کردن آزمایشگاه‌ها، بیمارستانها، تجهیزات پزشکی مانند اندوسکوپ، وسایل جراحی، تجهیزات دندانپزشکی، سیستم‌های آبرسانی و فاضلاب، ضدغ Fonی کردن استخرها، حمام‌ها، محل نگهداری حیوانات، پا شویه‌ها، ضدغ Fonی کردن دستها، سبزیجات، میوه جاتی مانند کاهو و توت فرنگی بدون تغییر در طعم و مزه آنها، ضدغ Fonی کردن پستان گاو برای جلوگیری از بیماری ماستیت و ضدغ Fonی کردن اجسام مرده مرغ و ماهی استفاده می‌شود.^(۱،۲،۵-۸) از پروکسی استیک اسید حتی می‌توان برای غیر فعال ساختن پریونهای روی وسایل پزشکی استفاده نمود.^(۹) در همه موارد باید اسیدیته این ترکیب را با استفاده از بافر استات از قدرت ضدباکتریایی پراستیک اسید تحقیقات متعددی صورت گرفته است و اثر مهاری آن بر رشد بسیاری از باکتریها مثل مایکروباکتریومها، سودوموناسها، انتروکوکها و استافیلوكوکها نشان داده شده است.^(۱۱،۱۲)

عدم رشد را در اطراف استافیلوکوکهای حساس و مقاوم به متی سیلین آشکار ساخت (تصویر شماره یک).

تصویر ۱: هاله عده (رشد استافیلوکوک اوئوس بومی مقاوم به متی سیلین در مجاورت غلظتهاي ۱۲۵، ۲۵۰ $\mu\text{g}/\text{ml}$ ، ۵۰۰ $\mu\text{g}/\text{ml}$ ، ۱mg/ml و ۳۵ $\mu\text{g}/\text{ml}$ پرسيدین)

کمترین قطر هاله عدم رشد پرسیدین نیز بر علیه باسیلوس لیکنی فرمیس مشاهده گردید (جدول شماره یک). همچنین پرسیدین بر علیه باکتریهای مقاوم مثل سودوموناس اثروژینوزا و آنتروکوکها نیز اثر مهاری قابل توجهی نشان داد (به ترتیب ۳۵ و ۴۵ میلی متر) (جدول ۱). نتایج حاصل از میکرودایلوشن نشان داد که MIC استافیلوکوکها (استافیلوکوکوس اوئوس مقاوم و حساس به متی سیلین و استافیلوکوکوس اپیدرمیدیس)، باسیلوس لیکنی فرمیس، لیستریا منوسیتوژنر، باکتریهای روده ای و آنتروکوکوس مقاوم به وانکومایسین به ترتیب رقتهای $\mu\text{g}/\text{ml}$ ۸، ۲، ۲، ۲، ۲ و ۰/۲ درصد می باشد. همچنین MBC استافیلوکوکها (استافیلوکوکوس اوئوس مقاوم و حساس به متی سیلین)، باسیلوس لیکنی فرمیس، لیستریا منوسیتوژنر، استافیلوکوکوس اپیدرمیدیس، باکتریهای روده ای، آنتروکوکوس مقاوم به وانکومایسین به ترتیب $\mu\text{g}/\text{ml}$ ۸، ۰/۲، ۲، ۲، ۲، ۴ و ۴، ۰/۲ درصد بود. در ۸۱/۹ درصد موارد میزان MIC و MBC یکسان بود (جدول ۲).

از سوسپانسیون باکتری بر روی محیط مولر هینتون آگار کشت یکنواخت تهیه شد و با استفاده از پنس استریل دیسکهای خشک شده در سطح پلیت قرار داده شد و بعد از ۲۴ ساعت اثر ضد میکروبی با اندازه گیری قطر هاله عدم رشد در اطراف دیسکها مورد بررسی قرار گرفت. برای مایکروب‌اکتربیوم مورد مطالعه از محیط کشت لون اشتبان استفاده شد و بعد از ۷۲ ساعت مورد ارزیابی قرار گرفت.^(۱۴)

ث: روش تعیین MBC و MIC

برای این منظور از روش میکرو دایلوشن استفاده گردید^(۱۳) به این صورت که در اولین چاهک به عنوان شاهد، ۱۰۰ λ (میکرولیتر) از سوسپانسیون باکتری ($1\times 10^5 \text{ cfu}/\text{ml}$) به همراه λ ۱۰۰ محیط کشت مولر هینتون براث وارد گردید. در چاهک های بعدی به ترتیب λ ۱۰۰ از رقت های مختلف پرسیدین را وارد نموده وسپس به هر چاهک ۱۰۰ λ از سوسپانسیون باکتری را افروزیم. بعد از آماده سازی چاهک ها، با استفاده از دستگاه الایزا ریدر (ELISA reader) کدورت چاهک ها ثبت گردید. پس از انکوباسیون ۲۴ ساعته کدورت چاهک ها با استفاده از دستگاه الایزا ریدر مجددا تعیین گردید. آخرین چاهکی که تغییری در کدورت آن مشاهده نگردید به عنوان MIC در نظر گرفته شد. برای تعیین MBC از اولین چاهکی که در آن کدورت مشاهده نگردید و ۳ رقت ماقبل آن که قادر کدورت بودند کشت خطی در محیط کشت جامد انجام شد. پائین ترین غلظتی که در آن کلی تشكیل نشد به عنوان MBC در نظر گرفته شد. کلیه آزمایشات سه بار تکرار گردید.

یافته ها

پرسیدین روی تمام باکتریهای گرم مثبت و منفی مورد بررسی اثر مهاری نشان داد و بالاترین قطر هاله عدم رشد در اطراف دیسک حاوی محلول ۰/۲ درصد بر علیه استافیلوکوک های مقاوم و حساس به متی سیلین دیده شد (تا ۶۰ میلی متر). این در حالی است که محلول حتی تا غلظت $2\mu\text{g}/\text{ml}$ نیز هاله

جدول ۱: میانگین قطر هاله عدم رشد اطراف دیسکهای حاوی غلظتها م مختلف پرسیدین ۱/۰ درصد در سویه های مورد بررسی

پرسیدین	قطر هاله عدم رشد باکتری در اطراف دیسک بر حسب میلی متر در غلظتها م مختلف									تعداد سویه های محلی استاندارد	باکتری
	۸ $\mu\text{g/ml}$	۱۵ $\mu\text{g/ml}$	۳۱ $\mu\text{g/ml}$	۶۲ $\mu\text{g/ml}$	۱۲۵ $\mu\text{g/ml}$	۲۵۰ $\mu\text{g/ml}$	۵۰۰ $\mu\text{g/ml}$	۱ mg/ml	۲ mg/ml		
۰	۱۰	۱۵	۱۸	۲۲	۲۵	۲۸	۳۴	۳۷*	(PTCC 1399)/۴	اشریشیا کلی	
۰	۹	۱۰	۱۳	۱۹	۲۲	۲۴	۲۸	۳۵	(PTCC 1430)/۴	سودوموناس آتروژینوزا Imipenem مقاوم به	
۰	۰	۱۰	۱۶	۲۰	۲۵	۲۷	۳۲	۳۸	(PTCC 1596)/۴	ساموفولا	
۰	۹	۱۱	۱۴	۱۶	۱۸	۲۱	۲۸	۳۴	(PTCC 1188)/۴	شیگلا	
۰	۰	۸	۱۴	۱۹	۲۵	۳۰	۳۶	۴۵	(PTCC 1151)/۴	انتروکک مقاوم به وانکومایسین	
۱۴	۲۰	۲۲	۳۰	۳۶	۳۸	۴۲	۴۷	۵۴	(PTCC 1431)/۳	استافیلوکوک اورئوس بومی مقاوم به متی سیلین	
۱۲	۱۸	۲۲	۲۷	۳۲	۴۰	۵۰	۵۴	۶۰	۵	استافیلوکوک اورئوس بومی حساس به متی سیلین	
۰	۰	۰	۱۶	۲۰	۲۶	۳۰	۴۰	۴۴	۱	لیستریا منوسایتوژنر	
۰	۰	۰	۱۵	۳۰	۳۴	۴۰	۴۴	۴۶	(PTCC 1435)/۱	استافیلوکوک اپیدرمیدیس	
۰	۰	۰	۸	۱۲	۱۴	۱۶	۲۱	۲۳	۱	باسیلوس لیکنی فرمیس	
۰	۰	۸	۱۰	۱۲	۱۵	۲۲	۲۶	۳۹	۱	مايكوباكتریوم اسمگماتیس	

جدول ۲: MBC و MIC مخلوط پرسیدین بر علیه سویه های باکتریهای مورد مطالعه

MBC ($\mu\text{g/ml}$)	MIC ($\mu\text{g/ml}$)	*باکتری
۸	۴	اشریشیا کلی
۴	۴	سودوموناس آتروژینوزا مقاوم به
۴	۴	شیگلا
۸	۸	انتروکک مقاوم به وانکومایسین
۲	۲	استافیلوکوک اورئوس مقاوم به متی سیلین
۲	۲	باسیلوس لیکنی فرمیس
۴	۲	استافیلوکوک اپیدرمیدیس
۲	۲	لیستریا منوسایتوژنر
۲	۲	استافیلوکوک اورئوس استاندارد حساس به متی سیلین
۲	۲	سویه های بومی استافیلوکوک اورئوس حساس به متی سیلین
۴	۴	مايكوباكتریوم اسمگماتیس

* شامل کلیه سوشهای بومی و استاندارد مطابق جدول شماره ۱ می باشد.

بحث

علت پیجیدگی ساختار دیواره سلولی و به ویژه وجود غشاء خارجی و فضای پری پلاسمیک، عموماً در برابر مواد و عوامل میکروب کش مقاومت بالاتری دارند که نتایج این مطالعه نیز آن را تائید می‌نماید.^(۱۵)

از یافته‌های مهم این تحقیق قدرت پرسیدین در مهار رشد باکتری‌های است که به سرعت نسبت به آنتی‌بیوتیک‌ها و مواد ضدغوفونی کننده مقاوم می‌شوند. از جمله این باکتری‌ها می‌توان از سودوموناس ائروژینوزا، انتروکوک مقاوم به وانکومایسین و به ویژه استافیلوکوکوس اورثوس مقاوم به متی سیلین نام برد که همگی از عوامل مهم مسبب و مشکل ساز در عفونت‌های بیمارستانی در سطح جهان می‌باشند. استفاده وسیع از این ترکیب در ضدغوفونی مواد و تجهیزات بیمارستانی می‌تواند سبب کاهش عفونت بیمارستانی گردد. مطالعه Lynam در سال ۱۹۹۳^(۱۶) نشان داد که مقاومتی نسبت به پرسیدین در بین باکتری‌ها مشاهده نشده است که این مسئله مطرح کننده امکان کارکرد طولانی مدت این ترکیب در ضد عفونی کردن تجهیزات بیمارستانی است. اگرچه بسیاری از محققین براین اعتقادند که هیچ ترکیب ضد میکروبی نمی‌تواند از توسعه مقاومت میکروبی در امان باشد.^(۱۷) نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که جرم‌های مهم بیمارستانی مانند انتروکوک فکالیس مقاوم به وانکومایسین، اشرشیاکلی و سودوموناس ائروژینوزا علاوه بر مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها نسبت به پرسیدین نیز کمی مقاومتر از سایر باکتری‌ها هستند به طوری که MBC آنها بالاتر از سایر باکتری‌های مورد مطالعه می‌باشد. با این وجود پرسیدین ۰/۲ درصد حتی با رقت ۱/۲۵۶ نیز مانع رشد و تکثیر آنها می‌شود.

این مطالعه نشان داد که پرسیدین می‌تواند رشد مایکوباکتریوم اسمگماتیس را که از باسیل‌های اسید فاست غیر بیماریزا می‌باشد مهار نماید. این درحالی است که مقاومت ذاتی مایکوباکتریوم‌ها در مقابل آنتی‌بیوتیک‌ها و نیز مواد ضد میکروبی، به دلیل دیواره سلولی منحصر به فرد آنها، وجود لایه‌های متعدد موم و چربی، نفوذ پذیری ضعیف باکتری در

اثر مهاری پرسیدین بر روی گروه‌های مختلف باکتری‌های گرم مثبت و منفی به ویژه استافیلوکوک‌ها، پسودوموناس آئروژینوزا، انتروکوک‌ها و باکتری‌های روده‌ای با استفاده از دو روش دیسک دیفیوژن و میکرودیلوشن در این پژوهش نشان داده شده است. نتایج بررسی حاضر بیان کننده این مطلب است که پراستیک اسید (پرسیدین) یک ترکیب قوی ضد باکتریال با طیف اثر وسیع می‌باشد. ترکیب فوق دارای MIC و MBC بسیار پائین بوده (کوچکتر یا مساوی $2 \mu\text{g}/\text{ml}$) و برگونه‌های بسیار مقاوم باکتریائی مثل آنتروکوک و مایکوباکتریوم نیز اثر مهاری داشته و از رشد آنها جلوگیری می‌کند. ضمناً اثر مهاری پرسیدین بر روی باکتری‌های گرم مثبت و منفی نشان دهنده طیف اثر وسیع این ماده می‌باشد که با سایر مطالعات انجام شده در این خصوص هم خوانی دارد.^(۱۸) یکسان بودن میزان MIC و MBC در اکثر موارد نشان دهنده قدرت باکتریسیدال پرسیدین در رقت‌های پائین می‌باشد.

نتایج مطالعه نشان داد که باکتری‌های گرم مثبت حساسیت بیشتری را نسبت به باکتری‌های گرم منفی در مقابل پرسیدین نشان می‌دهند به طوری که میانگین قطر هاله عدم رشد در اطراف باکتری‌های گرم مثبت $44/4$ میلی متر در مقایسه با $37/8$ میلی متر در مورد باکتری‌های گرم منفی می‌باشد. همچنین میانگین MIC و MBC باکتری‌های گرم مثبت به ترتیب: $2/25 \mu\text{g}/\text{ml}$ و $2/25 \mu\text{g}/\text{ml}$ و در باکتری‌های گرم منفی $4/5 \mu\text{g}/\text{ml}$ و $3/5 \mu\text{g}/\text{ml}$ بود. نتایج مشابه حاصل از دو روش فوق تائید کننده همدیگر می‌باشند. علت احتمالی حساسیت بیشتر باکتری‌های گرم مثبت به پرسیدین را می‌توان به تفاوت ساختار دیواره این دو گروه از باکتری‌ها ارتباط داد، زیرا مشخص شده است که زیاد بودن لایه‌های پیتیدوگلیکان در دیواره گرم مثبت‌ها آنها را نسبت به داروها و مواد میکروب کش حساست از باکتری‌های گرم منفی نموده است. باکتری‌های گرم منفی به

مورد توجه می باشد.^(۲۵) نوع ماده ضد عفونی کننده مصرفی در بیمارستان نیز تاثیر به سزاگی بر روی سلامتی افراد در ارتباط با این مواد دارد. در بریتیش کلمبیا از ۹۵ بیمارستان ۴۹ درصد آنها از گلوتارآلدئید به تنهایی و ۵۱ درصد از مواد دیگر استفاده می کنند.^(۲۶) این در حالی است که سمیت و حساسیت زا بودن گلوتارآلدئید برای پوست و دستگاه تنفسی به اثبات رسیده است. مخلوط پراستیک اسید و پروکسید هیدروژن نه تنها باعث بروز واکنش های آлерژیک نمی شود بلکه سریعتر و موثر نیز عمل می کند.^(۲۷) لذا توصیه به استفاده از پرسیدین به عنوان ضد عفونی کننده در بخش های مختلف جامعه به ویژه بیمارستانها و مراکز بهداشتی و درمانی مورد تأکید می باشد. مطالعه حاضر نشان داد که باکتری های قابل بازیافت در فاضلاب های بیمارستانی و عمومی حساسیت مناسبی به پرسیدین نشان می دهند. لذا یکی دیگر از کاربردهای پرسیدین که می تواند در حفظ سلامتی و بهداشت عمومی نقش مهمی ایفا نماید استفاده از آن برای ضد عفونی کردن فاضلاب است. چرا که فاضلاب یکی از راههای مهم انتقال بیماری های گوارشی است. در فاضلاب عمدتاً کلی فرم های مدفوعی (مانند اشریشیا کلی، سالمونلا، شیگلا) و انتروکک حضور دارند و نتایج این تحقیق دال بر کارایی زیاد پرسیدین بر روی این باکتری ها می باشد. نتایج یک بررسی در سیستم آب بیمارستانی در ایتالیا که به لژیونلا آلوود بود نشان داد که پراستیک اسید ضد عفونی کننده مناسبی برعلیه این باکتری می باشد.^(۲۸) مطالعات دیگر نیز پیشنهاد جایگزینی پراستیک اسید به جای دی اکسید کلرین برای ضد عفونی کردن فاضلاب را ارائه نموده است.^(۲۹)

بر اساس نتایج مطالعه می توان نتیجه گرفت که پرسیدین ماده ای بسیار موثر برای ضد عفونی کردن و ازین بردن میکرووارگانیزم هایی است که امروزه به عنوان یک مشکل بهداشت عمومی مطرح می باشد. شدت اثر این ماده بر روی باکتری های مقاوم به ویژه استافیلوکوس اورئوس، انتروکوهای مقاوم به وانکومایسین و سودوموناس آثروزینوزا

مقابل داروها و رشد کننده این باکتری ها می باشد و یافتن مواد مناسب برای ضد عفونی کردن نمونه های بالینی بیماران یا محیط های آلوود به ارگانیسم همواره مورد توجه بوده است. بنابراین به نظر می رسد کاربرد آن در ضد عفونی نمودن نمونه های بالینی آلوود به مایکروبکتریوم ها می تواند مورد توجه قرار گیرد. مطالعات قبلی نیز بیانگر آن است که این ترکیب بر سویه های بیماریزای مایکروبکتریوم توبرکلوزیس اثر مهاری دارد.^(۱۸، ۱۹)

نتایج بررسی ما در خصوص حساسیت باکتری ها به پرسیدین نشان داد که این ترکیب می تواند اثر قابل توجهی در کنترل مجموعه باکتری های گرم مثبت و منفی مورد آزمایش داشته باشد. امروزه عفونتها بیمارستانی یک معضل جهانی می باشد. میزان عفونت در بخش های مراقبت های ویژه (ICU) بسیار بالاتر از سایر بخش های بیمارستانها است که این امر سبب افزایش مرگ و میر بیماران در بخش ICU می شود. شرایط عمومی بیماران، استفاده از تجهیزات متعدد تهاجمی و مقاوم بودن باکتری ها به آنتی بیوتیک های رایج از دلایل وفور عفونتها بیمارستانی در این بخش ها است. از شایعترین عوامل عفونت بیمارستانی می توان از اشریشیا کلی، کلبسیلا و سودوموناس، استافیلوکوس اورئوس و انتروکوکوس فکالیس نام برد.^(۲۰-۲۴) که همگی به پرسیدین حساسیت خوبی نشان داده اند به همین دلیل کاربرد آن در بیمارستان باید مورد توجه بیشتر قرار گیرد. از پرسیدین می توان به راحتی برای ضد عفونی کردن تجهیزات پزشکی مانند اندوسکوپ، برونکوسکوپ، کولونوسکوپ، گاستروسکوپ استفاده نمود زیرا سمی نیست و با قیمانده آن بر روی وسایل اگر وارد دستگاه گوارش شود مشکلی را به وجود نمی آورد. خطر آلوودگی برونکوسکوپ در حین عبور از مجرای تنفسی افراد آلوود به مایکروبکتریوم توبرکلوزیس و غیر توبرکلوزیس همواره وجود دارد، این مسئله در مناطقی از کشورمان مانند استان گلستان که علیرغم افزایش سطح بهداشت عمومی و فردی همچنان با معرض سل دست به گریبان هستند

بهداشت و درمان، معاونت تحقیقات، فن آوری دانشگاه علوم پزشکی گرگان و شرکت بهبان شیمی قدردانی به عمل می آید.

که از عوامل اصلی مشکل ساز هستند امکان بهره برداری از پرسیدین را برای ضدغوفونی کردن وسایل و تجهیزات بیمارستانی مطرح می نماید.

سپاسگزاری

طرح فوق از محل اعتبارات طرحهای مرتبط با صنعت صورت پذیرفته و از معاونت تحقیقات و فن آوری وزارت

References

1. Paul S. Malchesky. Medical application of peracetic acid. In: Disinfection, Sterilization, and preservation, Fifth Edition. Lippincott Williams and Wilkins. 2000.
2. Hecht G, Aubert S, Gérardin F, et al. Workplace monitoring of hydrogen peroxide. *J Environ Monit.* 1999; 1(2):149-52
3. EPA (United States Environmental Protection Agency) Hydrogen Peroxide and Peroxyacetic Acid. U.S. Environmental Protection Agency. December 1993. [Cited 2006 Nov11]. Available from:<http://www.answers.com/topic/peracetic-acid-1>.
4. Jolivet-Gougeon A, Sauvager F, Bonnaure-Mallet M, et al. Virulence of viable but nonculturable *S. Typhimurium* LT2 after peracetic acid treatment. *International Journal of Food Microbiology.* 2006; 112:147-152
5. Wutzler P, Sauerbrei A. Virucidal efficacy of a combination of 0/2 peracetic acid. *J Hosp Infect.* 2000; 46(4): 304-8
6. Langsrud S, Moretro T, Sundheim G. Characterization of *Serratia marcescens* surviving in disinfecting footbaths. *J Appl Microbiol.* 2003. 95(1):186
7. Laven RA, H Hunt. Evaluation of copper sulphate, formalin and peracetic acid in footbaths. *Vet Rec.* 2002; 151(5):144-6
8. Lopez L, Romero J, Ureta F. Disinfection treatment for lettuces and strawberries. *Arch Latinoam Nutr.* 2001; 51(4): 376-81
9. Antloga K, Meszaros J, Malchesky PS, et al. Prion disease and medical divides. *ASAIOJ.* 2000; 46(6):69-72
10. Turcic J. Peroxy acetic acid effect on bacteriologic status of war wound. *Acta Med Croatica.* 1997; 51(3):159-62
11. Thamlikitkul V, Trakulsomboon S, Louisirirotchanakul S, et al. Microbial killing activity of peracetic acid. *J Med Assoc Thai.* 2001;84(10):1375-82

12. Goni-Urriza M, Pineau L, Capdepuy M, et al. Antimicrobial resistance of mesophilic Aeromonas spp. *J Antimicrob Chemother.* 2000; 46(2):297-301
13. Baron EJ, Finegold SM. *Diagnostic Microbiology.* 8th Edition Mosby Company. 1990; 171-194.
14. Ghaemi E, Ghazi Saedi K, Babai M. [The effect of different concentration of Streptomycin on growth enhancement of Mycobacterium Tuberculosis] Persian. *Journal of Gorgan University of Medical Sciences.* 1999; 2:95-100.
15. Mazzola PG, Martins AMS, Penna TCV. Chemical resistance of the gram negative bacteria to different sanitizers in a water purification system. *BMC Infectious Disease.* 2006; 6:131
16. Lynam PA, Babb JR, Fraise AP. Comparison of the mycobacterial activity of 2% alkaline glutaraldehyde and Nu-Cidex (0.3% peracetic acid). *J Hosp Infect.* 1995; 42:237-240
17. Chapman JS. Characterizing bacterial resistance to preservatives and disinfectants. *International Biodeterioration and Biodegradation.* 1998; 41:241-245
18. Holton J, McDonald V. Efficacy of selected disinfectants against Mycobacteria and Cryptosporidia. *J Hosp Infect.* 1994; 27:105-115
19. Holton J, Shettly N, McDonald V. Efficacy of Nu-Cidex (0.35% peracetic acid) against Mycobacteria and Cryptosporidia. *J Hosp Infect.* 1995; 31:235-244
20. Sallam SA. Device-related nosocomial infection in ICU. *La Revue de Santé de la Méditerranée orientale.* 2005;11(1):1-2
21. Fatemi P, Frank JF. Inactivation of *Listeria monocytogenes* and *Pseudomonas* biofilms by peracid sanitizers. *J Food Prot.* 1999; 62(7):761-5
22. Stopforth JD, Samelis J, Sofos JN, et al. Influence of extended acid stressing in fresh beef decontamination runoff fluids on sanitizer resistance of acid -adapted *E.coli* O157:H7 in biofilms. *J Food Prot.* 2003; 66(12):2258-66
23. Michael R. Epidemiology, Prevalence, and Sites of Infections in Intensive Care Units. *Semin Respir Crit Care Med.* 2003; 24(1):3-22
24. Weber D, Raasch R, Rutala W. Nosocomial Infection in ICU. *Chest.* 1999; 115:34-41
25. Andrade NJ, Bridgeman TA, Zottola EA. Bacteriocidal activity of sanitizers against *Enterococcus faecium* attached to stainless steel. *J Food Prot.* 1998; 61(7):833-8
26. Rideout K, Teschke K, Dimich-Ward H, et al. Considering risks to healthcare workers from glutaraldehyde alternatives. *J Hosp Infect.* 2005; 59(1):4-11

27. Ditommaso S, Biasin C, Giacomuzzi M, et al. Peracetic acid in the disinfection of a hospital water system contaminated with *Legionella* species. *Infect Control Hosp Epidemiol.* 2005; 26(5):490-3
28. Stampi S, De Luca G, Onorato M, et al. Peracetic acid as an alternative waste water disinfectant to chlorine dioxide. *J Appl Microbiol.* 2002; 93(5):725-31

Broad Spectrum Antibacterial Activity of Peracetic acid (Percidin)

Moradi Abdolvahab, PhD*; Shahmoradi Mehdi, MD**; Ghaemi, Ezatolla, PhD*, Tabarraei Alijan PhD***;
Sadegh-Sheshpoli Maryam, BSc ****; Bazori Masoud, BSc****; Koohsari Hadi, MSc*****

Received: 16/Nov /2008
Accepted: 25/Jan /2009

Background: Peracetic acid (Percidin) is a chemical compound that shows antimicrobial activity due to its high oxidizing potential. This study was designed to evaluate the efficiency of antibacterial activity of Percidin and its spectrum by disc diffusion and microdilution methods.

Materials and Methods: Standard strains and isolated bacteria from clinical specimens in the north of Iran were used in this work. Different dilutions of percidine and discs were prepared. Disc diffusion test was done and inhibition zone was measured. Finally, MIC and MBC was determined by microdilution methods.

Results: Our results demonstrated highest susceptibility of *Staphylococcus aureus* strains that were sensitive and resistant to methicilene. Lower level of susceptibility to percidin was seen for *Bacillus licheniformis*. Inhibition zone for gram negative bacteria was between 34 and 45 mm. Almost both MIC and MBC for gram positive bacteria was 2 μ g/ml and maximum amount obtained in *Mycobacterium smegmatis* and *Entrococcus faecalis* with 4 μ g/ml and 8 μ g/ml simultaneously. The MIC was 4 μ g/ml in gram negative bacteria.

Conclusion: The analysis of percidin antibacterial activity against different types of bacteria shows its wide antibacterial spectrum that covers gram-positive and gram-negative bacteria including standard and clinical isolated strains. The coincidence of most of the MIC and the MBC indicates the bactericidal activity for Percidin. In brief, this work describes a broad-spectrum antibacterial activity of Percidin and suggests use of this compound as a strong disinfectant in hospitals and elimination of bacteria from medical equipments.

KEY WORDS: Percidin, Peracetic acid, Gram positive bacteria, Gram negative bacteria, MIC, MBC

*Associate Prof, Dept of Microbiology, Faculty of Medicine, Golestan University of Medical Sciences and Health Services, Gorgan, Iran

** MD, Behban Chemi Co, Gorgan, Iran

*** Assistant Prof, Dept of Microbiology, Faculty of Medicine, Golestan University of Medical Sciences and Health Services, Gorgan, Iran

**** BSc of Microbiology, Faculty of Medicine, Golestan University of Medical Sciences and Health Services, Gorgan, Iran

***** Instructor, Dept of Microbiology, Islamic Azad University, Azad-Shahr branch

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.